	FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LULEÅ Föredraganden: C. Andersson	DOM 2010-05-04 Meddelad i Luleå	Mål nr	
			1088-10 E	
			Rotel 1	

SÖKANDE

Natur i Norr
c/o Thomas Öberg
Brändökvarnvägen 229
975 97 Luleå

2010-05-05

Avt	
Dnr	
Dose	Altbil

MOTPART

Länsstyrelsen i Norrbottens län
971 86 Luleå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 31 mars 2010 upphör härmed att gälla.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Norrbottens län (länsstyrelsen) har genomfört en förenklad upphandling gällande "Upphandling av vandringsutställning – Plats- och personporträtt från världsarvet Laponia". Enligt tilldelningsbeslutet den 22 mars 2010 har till leverantör antagits Infuse Communication.

I beslut den 31 mars 2010 har förvaltningsrätten förordnat att aktuell upphandling inte får avslutas innan förvaltningsrätten beslutat något annat.

Dok.Id 2327

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 849 971 26 Luleå	Skeppsbrogatan 41	0920-29 54 90 E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se www.dom.se	0920-29 54 98	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-16:00

		Sida 2
FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LULEÅ	DOM	1088-10E

YRKANDEN M.M.

Natur i Norr

Natur i Norr har ansökt om överprövning av upphandlingen och yrkat att upphandlingen ska stoppas och sammanfattningsvis anfört följande. Det anbud Natur i Norr hade lämnat antogs inte då det inte ansågs uppfylla alla kriterier. I öppningsprotokollet förklaras att Natur i Norr i det efterfrågade utställningsförslaget inte inberäknat teknisk utrustning.

Endast en anbudsgivare har ansetts uppfylla alla kriterier – Infuce Communication – men denne anbudsgivare har inte undertecknat avtalsförslaget. Länsstyrelsen har efter anbudstidens utgång uppmanat Infuce Communication att komplettera anbudet med underskrift. Underskriften var länsstyrelsen tillhanda den 9 mars 2010 och sista anbudsdag var den 1 mars 2010.

I anbudsförfrågan står det mycket tydligt följande:

”Avtal kommer att upprättas mellan länsstyrelsen och den som länsstyrelsen väljer att samarbeta med. Avtalsvillkor framgår av **bilaga 4** – avtalsförslag. Anbudsgivaren ska underteckna avtalsförslaget som ett accepterande av villkoren för upphandlingen. Observera att länsstyrelsen gör tolkningen, att anbudsgivare som inte undertecknat avtalsförslaget inte kan uppfylla ställda krav eller att kraven inte accepteras. Dessa anbudsgivare kan inte vara med i den fortsatta anbudsutvärderingen även om de i övrigt uppfyller alla krav.”

Infuce Communication skulle ha diskvalificerats eftersom det inte har lämnat in denna underskrift i tid. Natur i Norr är den enda anbudsgivaren som har uppfyllt alla ”att-satser” och kan bedömas.

Länsstyrelsens grund för att ”rata” Natur i Norrs anbud var att teknik inte ingår i förslaget. Natur i Norr menar att det är en tolkningsfråga vad som avses med teknik och var gränsen ska dras. Vad som avses borde länsstyrelsen ha preciserat i anbudsunderlaget. Inget av de inkomna förslagen har till exempel belysning med, man utgår från att utställaren själv håller med

		Sida 3
FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LULEÅ	DOM	1088-10E

den. Natur i Norr producerar ett bildspel med ljudfiler där berättelserna kan lyssnas till med bilder som illustrationer. Bildspelet visas med dator på skärm eller via projektor på duk. Motiveringen till valet att mottagaren står för denna apparatur är följande:

- Mer flexibilitet för mottagaren att visa på duk eller skärm, i loop eller enstaka visningar. Förutsättningarna är alltid olika.
- Hållbarhet – i en vandringsutställning är det alltid en komplikation att skicka med teknisk apparatur. Vem ser-var? Vem lagar? Utställningen får längre livslängd om mottagaren står för den delen av tekniken.
- Dator + skärm eller projektor hör idag till standardutrustning för en utställningslokal, precis som belysning.

Vidare är detta inte någon stor kostnad i det hela. I direkt samtal mellan beställare och leverantör är det inget problem att ändra på denna idé och låta ljud/bild-apparaturen ingå även i Natur i Norrs avtal om beställaren så vill. I synnerhet då Natur i Norr är den enda godkända anbudsgivaren. Endast Natur i Norr har uppfyllt de formella kraven. Upphandlingen borde gå till Natur i Norr.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har motsatt sig bifall till ansökan om överprövning och anfört i huvudsak följande. Natur i Norrs anbud uppfyller inte skall-kraven. Enligt 9 kap. 8 § andra stycket LOU får en myndighet begära att en anbudssökande eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Länsstyrelsen anser att komplettering av underskrivet avtal inte kan anses vara särbehandling eller konkurrensbegränsande.

I anbudsunderlaget (s.5) anges tydligt under stycket ”Vad ska ingå i ert pris?” att i priset ska ingå ”kostnader för idé, utformning, grafisk form, material, teknisk utrustning, eventuella illustrationer, eventuella kostnader

		Sida 4
FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LULEÅ	DOM	1088-10E

för underleverantörers arbetsinsatser, tryck, produktion, redigering av befintliga texter, bilder och ljud samt kostnader för emballage och eventuella resor och traktamenten m.m. ska ingå”. Länsstyrelsen har krävt att allt ska ingå i det pris som anges i anbudet eftersom det ska vara möjligt att ställa anbuden mot varandra och utvärdera dem. Om ett anbud som innehåller teknik ställs mot ett anbud som inte innehåller teknik blir det inte en transparent och rättvis bedömning.

Länsstyrelsen har en fastlagd budget för upphandlingen och det finns inte utrymme för ytterligare kostnader utöver anbudsgivarens pris. Detta angavs i förfrågningsunderlaget. Länsstyrelsen anser inte att dator och skärm ingår i standardutrustningen för de utställningslokaler som är tänkta att användas för denna utställning. Syftet med utställningen är att den ska kunna delas upp och placeras på lämpliga ställen, utan några krav på ytterligare utrustning i dessa lokaler. Den belysning som krävs till utställningen är endast normalbelysning som hör till byggnaden så som en allmänbelysning av typen lysrör eller liknande och kan därmed inte jämföras med datorer och dataskärmar eller projektorer. Länsstyrelsen anser att det tydligt framgår att den tekniska utrustningen ska ingå i priset och att Natur i Norr därmed inte har uppfyllt skall-kravet i sitt anbud. Det är enligt länsstyrelsens mening inte möjligt att komplettera pris utan att riskera särbehandling och konkurrensbegränsning.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER M. M.

Upphandlingen är genomförd som en förenklad upphandling.

I 1 kap. 9 § LOU anges principerna för offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

		Sida 5
FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LULEÅ	DOM	1088-10E

Enligt 12 kap. 1 § LOU skall en upphandlande myndighet anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, skall myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet skall i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

Enligt 15 kap. 2 § LOU skall vid offentlig upphandling enligt detta kapitel tillämpas även 1 kap., 2 kap., 5 kap., 11 kap. 6 §, 13 kap. och 16 kap.

Enligt 15 kap. 12 § får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Enligt 15 kap. 16 § LOU skall en upphandlande myndighet anta antingen 1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller 2. det anbud som har lägst pris. Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga skall göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket. Den upphandlande myndigheten skall antingen ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § andra stycket viktas vid bedömningen av vilket anbud som är det mest fördelaktiga eller ange kriterierna i fallande prioritetsordning. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning. Kriterieviktningen eller prioritetsordningen skall anges i annonsen om upphandling, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen. Enligt tredje stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att 1. den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller 2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår att rätten skall besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

		Sida 6
FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LULEÅ	DOM	1088-10E

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten konstaterar att det är den upphandlande myndigheten som bestämmer hur förfrågningsunderlaget skall utformas och vilken utvärderingsmodell den önskar använda i en upphandling, så länge det inte strider mot LOU eller de gemenskapsrättsliga grundprinciperna. Av transparens- och likabehandlingsprinciperna följer att den upphandlande myndighetens krav och utvärderingsmodell skall ha angivits på ett sätt som är tillräckligt för att en leverantör med utgångspunkt i förfrågningsunderlaget skall kunna skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Höga krav bör ställas på noggrannhet, tydlighet och transparens i alla delar av ett förfrågningsunderlag.

Förvaltningsrättens prövning enligt LOU utgör en kontroll av om det på grundval av de klagomål som sökanden framfört i målet finns anledning att vidta åtgärder enligt 16 kap. 2 § LOU. Natur i Norr gör gällande att förfrågningsunderlaget i förevarande upphandling är oklart beträffande vad som avses med teknik och att Natur i Norrs anbud borde ha utvärderats samt att det i upphandlingen vinnande anbudet borde ha förkastats då avtalsförslaget vid inlämnandet inte var undertecknat. Natur i Norr har hävdats att eftersom kompletteringen med underskrift var länsstyrelsen tillhanda efter anbudstidens utgång var denna komplettering otillåten. Länsstyrelsen har genmält att den har krävt att allt ska ingå i det pris som anges i anbudet på grund av det ska vara möjligt att ställa anbuden mot varandra och utvärdera dem samt att komplettering av ett underskrivet avtal inte kan anses vara särbehandlande eller konkurrensbegränsande.

I förfrågningsunderlaget anges att det pris som anges i anbudet ska omfatta samtliga kostnader för anbudsgivaren och eventuella underleverantörer – vidare att i priset ska kostnader för ” idé, utformning, grafisk form, materi-

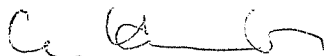
		Sida 7
FÖRVALTNINGSRÄTTEN I LULEÅ	DOM	1088-10E

al, teknisk utrustning, eventuella illustrationer, eventuella kostnader för underleverantörers arbetsinsatser, tryck, produktion, redigering av befintliga texter, bilder och ljud samt kostnader för emballage och eventuella resor och traktamenten m.m. ingå.” Natur i Norr har i sitt anbud angett vad gäller *Teknik* att ”vi har gått på den linjen att mottagande utställningslokal står för datorer, högtalare, bildskärmar eller dataprojektor..” Förfrågningsunderlaget kan enligt förvaltningsrättens mening inte anses vara så otydligt att det ger utrymme för tolkning på så sätt som Natur i Norr anført. Natur i Norr har i sitt anbud exkluderat priset för teknik och har således inte uppfyllt ställda skall-kraven i upphandlingen. Förvaltningsrätten anser därför att länsstyrelsen inte har brutit mot LOU när Natur i Norrs anbud uteslutits.

Den komplettering av underskrift av avtalsförslaget som länsstyrelsen har godtagit i det vinnande anbudet får enligt förvaltningsrättens mening med beaktande av utformningen av förfrågningsunderlaget anses som en tillåten komplettering som inte ändrar anbudet och inte heller hänför sig till förfrågningsunderlagets konkurrensuppsökande skede.

Det som Natur i Norr anført visar inte att det lidit skada eller kommer att lida skada genom länsstyrelsens förfarande i upphandlingen. Förvaltningsrätten finner således att det inte föreligger förutsättningar för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU mot upphandlingen. Ansökan om överprövning skall således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C)

R Hirvelä

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.